

VšĮ „Užstato sistemos administratorius“

**UŽSTATO UŽ VIENKARTINES PAKUOTES
SISTEMOS FINANSAVIMO SCHEMA**

2021 – 2023 METAMS

Vilnius

2021 m. sausio mėn. 11 d.

Užstato už vienkartinės pakuotės sistemos FINANSAVIMO SCHEMA 2021-2023 metams

Viešosios įstaigos „Užstato sistemos administratorius“ (toliau tekste taip pat vadinama „**Įstaiga**“ arba „**Užstato administratoriumi**“) Užstato už vienkartinės pakuotės finansavimo schema 2021-2023 metams (toliau tekste taip pat vadinama „**Finansavimo schema**“) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymu, Užstato už vienkartinės pakuotės sistemos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu aplinkos ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-791.

Finansavimo schemeje pateikiama informacija ir duomenys pagrįsti vienkartinių pakuočių, už kurias pagal Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą nustatytas užstatas (toliau tekste taip pat vadinama „**vienkartine pakuote**“ arba „**vienkartine pakuote, už kurią nustatytas užstatas**“), planuojamais kiekiais ir atitinkamai sumomis, nustatytomis, atsižvelgiant į Užstato administratoriaus ir pavedimo davėjų (t. y. gamintojų ir importuotojų, kurie tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į vienkartinę pakuotę, už kurią nustatytas užstatas) sutartis¹.

Finansavimo schemeje pateikiama detali informacija apie užstato už vienkartinės pakuotės sistemos finansavimą 2021 metais, taip pat schemeje numatomos pagrindinės užstato už vienkartinės pakuotės sistemos finansavimo gairės 2022-2023 metų laikotarpiui.

Finansavimo schemeje pinigų sumos yra nurodomos eurais, be PVM. Finansavimo schemeje:

- antrinių žaliavų kiekiai nurodomi tonomis (t. y. nurodomas skaičius yra suapvalintas vienos tonos tikslumu);
- gamintojų ir importuotojų mokamos įmokos už užstato už vienkartinės pakuotės sistemos administravimą dydis bei pakuočių pardavėjų (toliau tekste taip pat vadinami „**pardavėjais**“) sąnaudų kompensavimo dydžiai nurodomi eurais keturių skaitmenų po kablelio tikslumu;
- procentai nurodomi trijų skaičių po kablelio tikslumu (t. y. 0,000 proc.).

Apvalinant Finansavimo schemeje pateikiamus skaičius (pvz.: procentus, tonas, eurus ir kt.) taikomos matematinės skaičių apvalinimo taisyklės, t. y. jeigu po paskutinio skaitmens, iki kurio apvalinama, skaitmuo yra 5 arba didesnis negu 5, prie paskutinio skaitmens yra pridedamas vienetą, jeigu skaitmuo po paskutinio skaitmens iki kurio apvalinama, yra mažesnis negu 5, paskutinis skaičius lieka nepakitęs.

---

¹ T. y. galiojančias sutartis, kurias pavedimo davėjai ir Užstato administratorius sudarė iki 2020 m. gruodžio 31 d. Užstato administratoriaus 2021 m. pavedimo davėjų sąrašas pateiktas Užstato už vienkartinės pakuotės sistemos organizavimo plano 2021-2023 metams Priede Nr. 1

I. Steigimo sutartyje nustatyti įnašai, įsipareigojimai, jų vykdymo tvarka bei terminai ir (ar) kiti finansiniai ištekliai

Viešosios įstaigos „Užstato sistemos administratorius“ 2014 m. rugpjūčio 8 d. steigimo sutartyje (toliau tekste vadinama „**Steigimo sutartimi**“) nustatyta²:

- Įstaigos dalininkų kapitalas formuojamas iš steigėjų piniginiiais įnašais įnešamo kapitalo³.
- Steigėjai susitaria perduoti Įstaigai iš viso 43 443 EUR įnašą.
- Steigėjai susitaria, kad minimalus kiekvieno steigėjo įnašas bus 14 481 EUR.

Steigėjai, sudarydami Steigimo sutartį, susitarė įnešti tokių dydžių įnašus:

Asociacija Lietuvos Aludarių Gildija įneša 14 481 EUR dydžio įnašą;

Lietuvos Prekybos Įmonių Asociacija įneša 14 481 EUR dydžio įnašą;

Lietuvos natūralaus mineralinio vandens gamintojų asociacija įneša 14 481 EUR dydžio įnašą.

Įstaigos steigėjai pagal Steigimo sutartį įsipareigojo pervesti šioje sutartyje nustatytų dydžių įnašus į Įstaigos atsiskaitomąją sąskaitą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šios Įstaigos įregistravimo juridinių asmenų registre dienos ir šiuos įsipareigojimus yra įvykdę. Kitų turtinių ir neturtinių įsipareigojimų steigimo sutartyje nenustatyta.

Užstato administratorius veikla papildomai finansuojama banko sąskaitos kredito perviršio limitu (overdraftas) lėšomis. Planuojama naudotis banko overdraftu iki 2022 m. vasario 15 d.

II. Užstato administratoriaus pavedimo davėjų įmokos, mokamos Užstato administratoriui

Pavedimo davėjai, t. y. gamintojai ir importuotojai, tiekiantys Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į vienkartinę pakuotę, už kurią nustatytas užstatas, pagal sudarytas sutartis su Užstato administratoriumi⁴, šiose sutartyse nustatytomis sąlygomis ir tvarka, moka Užstato administratoriui įmokas už užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimą (toliau tekste taip pat vadinama „**Administravimo įmoka**“).

Užstato administratoriaus ir pavedimo davėjų sudarytose sutartyse numatyta, kad pavedimo davėjas kas mėnesį moka Užstato administratoriui Administravimo įmokas. Administravimo

---

² Kadangi Įstaigos Steigimo sutartis sudaryta iki euro įvedimo Lietuvos Respublikoje, t. y. joje nurodyti steigėjų įnašai litais, todėl įnašų sumos litais perskaičiuotos į sumas eurais laikantis Europos Sąjungos Tarybos neatšaukiamai nustatyto euro ir lito perskaičiavimo kurso (t. y. sumą litais padauginant iš 3,4528) ir teisės aktų nustatytų skaičių apvalinimo taisyklių.

³ Steigėjų įnašai nėra laikomi įstaigos pajamomis ir/ar planuojamomis sukaupti lėšomis (tai nėra iš prekių ar paslaugų pardavimo ar kitu būdu uždirbtos lėšos). Steigėjų įnašai yra įstaigos kapitalas, t. y. steigėjo/dalininko investicija, už kurią įsigyjamos viešosios įstaigos dalininko teisės.

⁴ Su pavedimo davėjais sudarytų sutarčių kopijos bei Užstato administratoriaus 2021 m. pavedimo davėjų sąrašas pateikiami su Sistemos organizavimo planu

įmokos suma apskaičiuojama padauginant pavidimo davėjo per praėjusį kalendorinį mėnesį Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiektą vienkartinį pakuočių kiekį (vienetais) iš tam tikrai vienkartinei pakuotei taikomo Administravimo įmokos dydžio (tarifo). Pavidimo davėjo per praėjusį kalendorinį mėnesį Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiektas vienkartinis pakuočių kiekis (vienetais) nustatomas pagal pavidimo davėjo Užstato administratoriui teikiamas pardavimų ataskaitas ir/ar pavidimo davėjo patikrinimų duomenis.

2021 metais taikytini Administravimo įmokos, mokamos Užstato administratoriui, dydžiai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Administravimo įmokos dydžiai 2021 m.

Vienkartinės pakuotės, už kurią nustatytas užstatas, rūšis (pagal medžiagą)	Administravimo įmokos dydis ⁵ EUR/ vnt. pagal brūkšninio kodo (BK) tipą	
	Unikalus BK ⁶	Universalus BK ⁷
Vienkartinė plastikinė (PET) pakuotė	0,0320	0,0320
Vienkartinė metalinė (aliuminio) pakuotė	0,0170	0,0170
Vienkartinė metalinė (plieninė) pakuotė	0,0450	0,0450
Vienkartinė stiklinė pakuotė	0,0470	0,0470

Užstato administratoriaus su pavidimo davėjais sudarytose sutartyse numatytas vienkartinis prisijungimo prie viešosios įstaigos „Užstato sistemos administratorius“ organizuojamos užstato už vienkartinės pakuotes sistemos mokestis (toliau tekste taip pat vadinama „**Vienkartiniu prisijungimo mokesčiu**“) ir vienkartinės pakuotės, už kurias nustatytas užstatas, registracijos Užstato administratorius registre (duomenų bazėje) mokestis (toliau tekste taip pat vadinama „**Pakuotės registracijos mokesčiu**“). Tačiau 2021 metais, analogiškai kaip ir 2016 - 2020 metais, neplanuojama rinkti šių įmokų ir gauti pajamų iš jų, t. y. numatomas Vienkartinio prisijungimo mokesčio dydis - 0,0000 EUR, o Pakuotės registracijos mokesčio dydis - 0,0000 EUR.

Užstato administratoriaus su pavidimo davėjais sudarytose sutartyse numatyta papildoma, administravimo įmoka. Papildoma administravimo įmoka mokama, jei atitinkamų vienkartinis pakuočių per paskutinius dvylika kalendorinių mėnesių užstato sistemoje surenkama daugiau, nei pavidimo davėjas nurodė pardavimo ataskaitose už tą patį laikotarpį. Papildomos administravimo įmokos suma apskaičiuojama už vienkartinis pakuočių kiekį (vienetais), viršijantį pardavimo ataskaitose nurodytą vienkartinis pakuočių kiekį.

⁵ Visas įmokos dydis (100 proc.) yra skiriamas atliekų tvarkymui

⁶ Unikalus kodas - pavidimo davėjo vienkartinis pakuočių žymėjimui naudojamas nacionalinis brūkšninis kodas, skirtas ženklinti vienkartinis pakuotes, į kurias supakuoti gaminiai tiekiami tik Lietuvos vidaus rinkai ar Lietuvos rinkai ir užsienio valstybių, nenurodytų pavidimo sutartyje esančiame sąraše, rinkoms.

⁷ Universalus kodas - pavidimo davėjo vienkartinis pakuočių žymėjimui naudojamas brūkšninis kodas, skirtas ženklinti pakuotes, į kurias supakuoti gaminiai tiekiami ne tik Lietuvos vidaus rinkai, bet ir užsienio valstybių rinkoms.

2021 metais taikytini Papildomos Administravimo įmokos dydžiai:

- Plastikinėms (PET) pakuotėms – 0,042 EUR/vnt.
- Metalinėms (aliuminio) pakuotėms – 0,022 EUR/vnt.
- Metalinėms (plieninėms) pakuotėms – 0,039 EUR/vnt.
- Stiklinėms pakuotėms – 0,070 EUR/vnt.

Informacija apie 2021 m. Užstato administratoriaus planuojamas pajamas iš Administravimo įmokos pateikiama V skyriuje 4 lentelėje.

III. Užstato administratoriaus pajamos už antrinių žaliavų pardavimą

2021 metais Užstato administratoriaus organizuojamoje užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje planuojami surinkti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų kiekiai, planuojami paruošti antrinių žaliavų kiekiai ir šių žaliavų įkainiai nurodomi 2 lentelėje.

2 lentelė. 2021 m. planuojami surinkti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų kiekiai, antrinių žaliavų kiekiai⁸, įkainiai

	Matavimo vienetai	Vienkartinės pakuotės, už kurią nustatytas užstatas, rūšis (pagal medžiagą)				Viso
		PET	Metalinė (aliuminio)	Metalinė (plieninė)	Stiklinė	
Planuojamas surinkti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų kiekis	vnt.	340 629 130	238 532 227	359 669	34 524 601	614 045 627
Planuojamas paruošti antrinių žaliavų kiekis	tonos	11 942,390	4 077,947	6,909	9 252,420	25 279,666
Planuojamas antrinių žaliavų įkainis (pagal sutartis sudarytas su viešo konkurso būdu parinktais atliekų tvarkytojais ⁹)	EUR už toną	196,00	1 100,00	110,00	40,00	

Informacija apie 2021 m. Užstato administratoriaus planuojamas pajamas iš žaliavų pardavimo pateikiama V skyriuje 4 lentelėje.

⁸ Planuojami kiekiai nurodomi, atsižvelgiant į galiojančias Užstato administratoriaus ir pavedimo davėjų (t. y. gamintojų ir importuotojų, kurie tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į vienkartinę pakuotę, už kurią nustatytas užstatas) sutartis, kurios buvo sudarytos iki 2020 m. gruodžio 31 d.

⁹ Nurodomi planuojami (PET ir metalinės aliuminio, metalinės plieninės pakuotės) vidutiniai įkainiai, atsižvelgiant į sutartyse numatytas įkainio apskaičiavimo formules, pagal kurias kaina priklauso nuo rinkos indeksų. Pateikiant planuojamą stiklinės pakuotės antrinių žaliavų įkainio dydį nurodomas vidutinis įkainio dydis, kurį apskaičiuojant, be kita ko, buvo atsižvelgiama ir į tai, kad taikomi skirtingi įkainiai skirtingoms stiklo rūšims (pagal spalvą).

IV. Siūlomas užstato už vienkartinės pakuotes dydis, Užstato administratoriaus pajamos iš per metus negrąžinto užstato

Užstato administratorius siūlo nekeisti šiuo metu galiojančio užstato už vienkartinę pakuotę dydžio, t. y. palikti 0,10 EUR dydžio užstatą už vieną vienkartinę pakuotę. Kitos Užstato administratoriaus pajamos yra: pajamos iš daugkartinės pakuotės administravimo; kitos administravimo, pakuočių rūšiavimo, skaičiavimo paslaugos, kitų susidariusių veikloje antrinių žaliavų pardavimas; palūkanų pajamos, baudų ir delspinigių pajamos, teigiama valiutos kurso pasikeitimo įtaka; bei netipinės kitos veiklos pajamos yra atsargų įkainojimo pajamos, kurios pripažįstamos užsipajamuojant gautą vienkartinę pakuotę bei joms prilygintas atsargas (susidariusios atliekos, antrinės žaliavos), tokias atsargas užsipajamuojant galimo realizavimo kaina (5 lentelė)

Atsižvelgiant į užstato už vienkartinės pakuotes sistemos rezultatus pasiektus per 2020 metus, užstato sistemoje 2021 metais surinktą vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekį, manome, kad esamas užstato dydis yra pakankamas ir motyvuojantis vartotojus grąžinti vienkartinių pakuočių atliekas bei sudarantis pakankamas prielaidas užtikrinti, kad būtų sutvarkytos gamintojų ir importuotojų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų gaminių vienkartinių pakuočių, kurioms taikomas užstatas, atliekos.

Be to, nustatytas užstato dydis išlieka mažesnis nei naujos pakuotės, kuriai pagal Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą nebūtų taikomas užstatas, pagaminimo kaštai. Kas reiškia, kad rizika, jog vietoje dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje bus nusprendžiama pakeisti gaminių pakavimui naudojamas vienkartinės pakuotes t. y. pakuotes, kurioms taikomas užstatas, pakeisti į pakuotes, kurioms pagal Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą užstatas netaikomas, yra nedidelė.

Kaimynių šalių, kuriose taikoma užstato už vienkartinės pakuotes sistema praktika rodo, kad 0,10 EUR užstato dydis yra pakankamas bei motyvuojantis vartotojus. Pavyzdžiui, toks pats 0,10 EUR, užstato dydis visoms vienkartinių pakuočių rūšims taikomas ir Estijoje. Juolab, kad vienodi ar artimo užstato dydžiai kaimyninėse valstybėse sudaro prielaidas išvengti vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų judėjimo tarp kaimyninių valstybių.

Užstato administratoriaus 2021 metais planuojami išleisti ir surinkti užstato už vienkartinės pakuotes (pagal pakuočių rūšis) kiekiai nurodomi 3 lentelėje.

3 lentelė. 2021 m. planuojami nesugrąžinto užstato kiekiai iš per metus negrąžinto užstato

2021 m. planuojami vienkartiniai pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekiai ¹⁰	Matavi mo vienetai	Vienkartinės pakuotės, už kurią nustatytas užstatas, rūšis (pagal medžiagą)				Viso
		PET	Metalinė (aliuminio)	Metalinė (plieninė)	Stiklinė	
Planuojamas išleisti į Lietuvos Respublikos vidaus rinką vienkartiniai pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekis	vnt.	367 489 168	259 372 196	363 053	40 965 183	668 189 600
Planuojamas surinkti (priimti iš vartotojų) vienkartiniai pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų kiekis	vnt.	340 629 130	238 532 227	359 669	34 524 601	614 045 627
Planuojamas nesugrąžintų (vartotojų negrąžintų pardavėjams) vienkartiniai pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekis	vnt.	26 860 038	20 839 969	3 384	6 440 582	54 143 973

Informacija apie 2021 m. Užstato administratoriaus planuojamas pajamas iš negrąžinto užstato pateikiama V skyriuje 4 lentelėje.

V. Užstato administratoriaus planuojamos sukaupti lėšos ir jų paskirstymas.

2021 metais Užstato administratorius pajamos pateikiamos jas detalizuojant 4 lentelėje.

4 lentelė. 2021 m. pajamos iš administravimo įmokų, žaliavų pardavimo, nesugrąžinto užstato, kitos pajamos pagal pakuotės medžiagos rūšis

Planuojamos pajamos	Vienkartinė užstato sistemos pakuotė pagal tipus (medžiagos rūšis)				Lėšų pasiskirstymas EUR ir procentais	
	PET	Metalinė (aliuminio)	Metalinė (plieninė)	Stiklinė	Viso EUR	% visų pajamų
I. Iš viso pajamų	16 883 590	11 073 560	17 530	3 022 955	30 997 634	100,00%

¹⁰ Planuojami kiekiai nurodomi, atsižvelgiant į galiojančias Užstato administratoriaus ir pavedimo davėjų (t. y. gamintojų ir importuotojų, kurie tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į vienkartinę pakuotę, už kurią nustatytas užstatas) sutartis, kurios buvo sudarytos iki 2019 m. gruodžio 31 d.

1. Administravimo pajamos EUR	11 778 732	4 421 776	16 359	1 930 878	18 147 744	58,55%
2. Žaliavų pardavimo pajamos EUR	2 340 708	4 485 742	760	370 097	7 197 307	23,22%
3. Nesugrąžinto užstato pajamos EUR	2 737 567	2 157 222	398	653 249	5 548 435	17,90%
4. Kitos pajamos	26 583	8 820	14	68 731	104 148	0,34%

2021 metais Užstato administratorius sukauptų ar planuojamų sukaupti lėšų pasiskirstymas eurai ir procentais:

i. Užstato administratoriaus administravimui 1 215 046 eurų / 3,92 %

Užstato administratoriaus poreikiai administravimui yra susiję su išlaidomis samdomiems darbuotojams, kurie atlieka transporto priemonių krovimo darbus, operuoja įrengimus ir kitomis užstato sistemos administravimo išlaidomis: išlaidomis personalui, biuro, skaičiavimo centro reikmėms, paslaugoms, komandiruočių išlaidoms, transporto išlaikymui, draudimo sąnaudoms, teisinėms, audito ir kitoms konsultacijų paslaugoms, bei įvairioms kitoms išlaidoms.

Administravimo lėšų poreikis:

- Darbuotojų, kurie atlieka transporto priemonių krovimo darbus, operuoja įrengimus, nuomos išlaidos 771 746 eurų / 2,49 %
- Kitos biuro, personalo, komandiruočių, transporto, draudimo, teisinės, audito konsultacijos, kitos užstato administravimo veiklos išlaidos 443 301 eurai / 1,43 %

ii. Darbo užmokesčiui 909 212 eurai / 3,27 %

VšĮ „Užstato sistemos administratorius“ darbuotojų, dirbančių šiose pareigose (skliausteliuose nurodomas darbuotojų skaičius pagal pareigybę): gen. direktorius (1), administracijos direktorius (1), vyr. buhalteris (1), skaičiavimo centro vadovas (1), pardavimų vadovas (1), klientų aptarnavimo vadybininkas (2), analitikas-IT duomenų specialistas (1), logistikos analitikas (1), apskaitos specialistas (2), pamainos vadovas (2), krautuvo vairuotojas (2), techninės priežiūros specialistas (1), administratorius (1), darbo užmokesčiui – 909 212 eurai / 2,93 %.

6 lentelė. Įstaigos darbuotojų pareigos ir skaičius 2021 m.

Pareigos	Darbuotojų skaičius
<i>Administracijos padalinys</i>	
Generalinis direktorius	1
Administratorius	0
Pardavimų vadovas	1
Vyr. buhalteris	1

Administracijos direktorius	1
Analitikas – IT duomenų priežiūros specialistas	1
Klientų aptarnavimo vadybininkai	2
<i>Gamybos ir logistikos padalinys</i>	
Skaičiavimo centro vadovas	1
Pamainų vadovai	2
Krautuvo vairuotojai	2
Technikos priežiūros specialistas	1
Apskaitos specialistai	4
Logistikos analitikas	0
Iš viso	17

iii. Pardavėjų aprūpinimui pakuočių atliekų priėmimo priemonėmis ir šių priėmimo priemonių remontui ir techninei priežiūrai 10 762 383 eurai / 34,72 %

Šiuo metu prekybos vietose vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimui iš vartotojų naudojamos 1242 automatizuotos šių atliekų priėmimo priemonės, t. y. taromatai, taip pat 2224 vietose pakuotės priimamos rankiniu būdu (įskaitant HORECA sektoriaus įmones, biurus). Užstato administratorius 2021 metais planuoja tęsti visų pakuočių pardavėjų aprūpinimą iš vartotojų priimtų vienkartinių pakuočių, kurioms taikomas užstatas, atliekų pakavimo priemonėmis, t. y. specialiais maišais, lipdukais bei maišų uždarymo priemonėmis.

- lėšos aprūpinimui taromatais (1242 vnt), įskaitant remontą ir techninę priežiūrą 10 151 552 eurų / 32,75 %
- lėšos aprūpinimui pakavimo priemonėmis (3 008 289 vnt) 610 831 eurų / 1,97 %

iv. Pardavėjų sąnaudų, susijusių su vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, priėmimu, užstato grąžinimu ir visuomenės informavimu, kompensavimui 11 513 474 eurai / 37,14 %

2021 metais pardavėjų sąnaudų kompensavimo įkainiai priklausys nuo pasirinkto vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimo būdo, t. y. ar minėtos atliekos surenkamos rankiniu būdu, ar automatizuotomis (nedalyvaujant žmogui) surinkimo priemonėmis (t. y. taromatais) bei nuo pakuotės rūšies (PET, metalinė aliuminio, metalinė plieninė, stiklinė).

7 lentelė. Pardavėjų sąnaudų kompensavimo įkainiai 2021 m.

Vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimo būdas	EUR už priimtą vienkartinės pakuotės vnt.
Priėmimas automatizuotu (nedalyvaujant žmogui) būdu (t. y. 1037 automatizuoto surinkimo vietos)	
PET pakuotės	0,0204
Metalinės aliuminio pakuotės	0,0150
Metalinės plieninės pakuotės	0,0150
Stiklinės pakuotės	0,0337
Priėmimas rankiniu būdu, (t. y. 1635 rankinio surinkimo vietos), nepresuojantys taromatai (t. y. 176 automatizuoto surinkimo vietos)	
PET pakuotės	0,0170
Metalinės aliuminio pakuotės	0,0145
Metalinės plieninės pakuotės	0,0145
Stiklinės pakuotės	0,0192

Užstato administratorius yra sudaręs sutartis su 1155 pakuočių pardavėjų (juridiniai asmenimis), turinčiais 2672 prekybos vietas, kuriose priimamos iš vartotojų vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekos. Taip pat yra sudarytos 462 sutartys su HoReCa sektoriaus įmonėmis, biurais (vienkartinės pakuotės pagal šias sutartis surenkamos iš 589 vietų).

v. *Pakuočių atliekų surinkimui, vežimui, tolesniam tvarkymui ir Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymui 4 297 774 eurai / 13,86 %*

Užstato administratoriaus sąnaudas, susijusias su pakuočių atliekų surinkimu bei vežimu sudaro sąnaudos, patiriamos vykdant vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų surinkimą iš pardavėjų, ir surinktų atliekų nuvežimą į Užstato administratoriaus skaičiavimo centrą. Šių atliekų tolimesnio tvarkymo sąnaudas sudaro sąnaudos, patiriamos vykdant į skaičiavimo centrą atvežtų vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų paruošimo tolimesniam naudojimui operacijas, įskaitant pakuočių patikrinimą (identifikavimą pagal brūkšninį kodą), jų skaičiavimą, rūšiavimą, smulkinimą (stiklinės pakuotės), presavimą (PET ir metalinės pakuotės) ir kt. Paruoštos tolesniam tvarkymui vienkartinių pakuočių atliekos (antrinės žaliavos) perduodamos Užstato administratoriaus viešo konkurso būdu parinktiems atliekų tvarkytojams pakuočių atliekų sutvarkymui (perdirbimui), kad būtų įvykdytos Vyriausybės nustatytos pakuočių atliekų tvarkymo užduotys.

- lėšos pakuočių atliekų surinkimui ir atvežimui į skaičiavimo centrą 2 888 762 eurai / 9,32%
- lėšos pakuočių atliekų tolesniam tvarkymui ir Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymui 1 409 012 eurai / 4,55 %

vi. Švietimo programos vykdymui 350 000 eurai / 1,13 %

2021 metais Užstato administratoriaus parengtos Visuomenės švietimo ir informavimo programos užstato už vienkartinės pakuotes sistemos klausimais 2021-2023 metams (toliau – **Švietimo programa**) vykdymui planuojama skirti 1,13 % lėšų (t. y. 350 000 EUR) nuo Įstaigos metinės apyvartos (pajamų).

8 lentelė. Švietimo programos vykdymo lėšos 2021 m

Planuojamos išlaidos 2021 m.	Viso EUR	% nuo visų pajamų
Viso išlaidos švietimo programos vykdymui	350 000	1,13%
1. Nuolatinis interneto svetainės (<i>www.grazintiverta.lt</i>) informacijos atnaujinimas atnaujinimas ir pilnas bei periodinis jos techninis atnaujinimas	23000	
2. Komunikacija ir reklama socialiniuose tinkluose	13000	
3. Infografiko apie užstato sistemą sukūrimas ir transliavimas internete	5000	
4. Interneto reklama	8000	
5. Informacijos parengimas ir sklaida interneto žiniasklaidoje, regioninėje spaudoje, ryšių su visuomene paslaugos	38800	
6. Audio klipo gamyba ir transliacija radijo eteryje, radijo žaidimai	9000	
7. Socialinė iniciatyva	140000	
8. Informacinių stendų atnaujinimas	1200	
9. Kitos papildomos priemonės	12000	
10. Mobilio lauko reklama	18000	
11. Rezervas kitoms ar papildomoms komunikacijos priemonėms	83000	

Detalesni konkrečių Švietimo programos priemonių aprašymai bei kita su šiomis priemonėmis susijusi informacija pateikiami Švietimo programos Veiksmų programoje.

vii. Automatizuotos pakuočių atliekų priėmimo ir sutvarkymo apskaitos sistemos ir jos duomenų bazės įdiegimui ir (ar) išlaikymui 77 143 eurai / 0,25 %

Automatizuota pakuočių atliekų priėmimo ir sutvarkymo apskaitos sistema bei duomenų bazė buvo įsigyta ir įdiegta 2015-2016 metais, todėl 2021 metais planuojamos pastarosios apskaitos sistemos ir duomenų bazės išlaikymo sąnaudos.

viii. Įsiskolinimų dengimui 60 000 eurai / 0,19 %

Įstaigos lėšos, susijusios su įsiskolinimų dengimu yra susijusios su palūkanų sąnaudomis, patiriamomis dėl finansinių sutarčių (lizingo) bei naudojantis banko sąskaitos kredito (overdrafto)

lėšomis.

ix. Kitoms išlaidoms 151 820 eurų / 0,49 %

Užstato administratorius 2021 metais planuoja vykdyti visas Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plane 2021-2023 m. (toliau tekste vadinama „**Sistemos organizavimo planu**“), Finansavimo schemoje ir Švietimo programoje numatytas priemones bei įvykdyti Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis PET, Metalinė (aliuminio), Metalinė (plieninė) kas leis užtikrinti, kad pavedimo davėjai nepatirtų nuostolių dėl užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo priemonių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduočių neįvykdymo. Planuojama stiklinės pakuotės atliekų sutvarkymo užduotis mažesnė negu yra Vyriausybės nustatyta 2021 metams. Dėl šių priežasčių planuojamos kitos išlaidos sumoje 151 820 Eur / 0,49 %, tai yra pavedimo davėjų patirtų nuostolių dėl užstato sistemos organizavimo priemonių ir (ar) nustatytų užduočių neįvykdymo kompensavimas 2021 metais.

x. Bendras planuojamų sukaupti lėšų ir sąnaudų, susijusių su vienkartinių pakuočių užstato sistema, paskirstymas 2021 m.

9 lentelė. Bendras Užstato administratorius planuojamų sukaupti lėšų ir sąnaudų, susijusių su vienkartinių pakuočių užstato sistema, paskirstymas 2021 m.

Planuojamos sukaupti lėšos ir išlaidos	Lėšų pasiskirstymas EUR ir procentais	
	Viso EUR	% visų pajamų
2021 metai		
I. Iš viso pajamų	30 997 634	100 %
1. Administravimo pajamos	18 147 744	58,55 %
2. Žaliavų pardavimo pajamos	7 197 307	23,22 %
3. Negrąžinto užstato pajamos	5 548 435	17,90 %
4. Kitos pajamos	104 148	0,34 %
II. Iš viso išlaidų	29 336 852	94,64%
1. Administravimo sąnaudos	1 215 046	3,92 %
2. Darbo užmokestis	909 212	2,93 %
3. Pardavėjų aprūpinimo pakuočių atliekų priėmimo priemonėmis, įskaitant priemonių remonto, techninės priežiūros sąnaudas	10 762 383	34,72%
3.1. aprūpinimas taromatais, įskaitant remontą ir techninę priežiūrą	10 151 552	32,75 %
3.2. aprūpinimas pakavimo priemonėmis	6410 831	1,97 %

4. Pardavėjų sąnaudų, susijusių su vienkartiniais pakuočiais, už kurias nustatytas užstatas, priėmimu, užstato gražinimu ir visuomenės informavimu, kompensavimas	11 513 474	37,14%
5. Sąnaudos pakuočių surinkimui, vežimui ir tolesniam tvarkymui ir Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymui	4 297 774	13,86%
5.1. Sąnaudos pakuočių atliekų surinkimui ir atvežimui į skaičiavimo centrą	2 888 762	9,32 %
5.2. Sąnaudos pakuočių atliekų tolesniam tvarkymui ir Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymui	1 409 012	4,55 %
6. Išlaidos švietimo programos vykdymui	350 000	1,13%
7. Sąnaudos automatizuotos pakuočių atliekų priėmimo ir sutvarkymo apskaitos sistemos ir jos duomenų bazės įdiegimui ir (ar) išlaikymui	77 143	0,25%
8. Lėšos įsiskolinimo dengimui	60 000	0,19%
9. Pavedimo davėjų nuostolių kompensavimas	151 820	0,49%

VI. Pavedimo davėjų įmokų mokėjimo periodiškumas ir surinkimo tvarka

Užstato administratoriaus sutartyse su pavedimo davėjais numatytos šios pagrindinės Administravimo įmokų bei užstato sumos iš pavedimo davėjų surinkimo tvarkos sąlygos ir mokėjimo periodiškumas:

- Pavedimo davėjas kiekvieną mėnesį iki sutartyje nurodyto termino privalo pateikti Užstato administratoriui mėnesinę pardavimų ataskaitą už praėjusį kalendorinį mėnesį. Ataskaitoje pavedimo davėjas privalo pateikti duomenis apie ataskaitiniu mėnesiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiektų gaminių vienkartinį pakuočių, kurioms pagal Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą taikoma užstato sistema, kiekį (vienetais);

- Pavedimo davėjo kiekvieną mėnesį mokamos Administravimo įmokos suma apskaičiuojama, padauginant pavedimo davėjo per praėjusį kalendorinį mėnesį rinkai patiektą atitinkamų pakuočių kiekį (vienetais) iš tam tikrai pakuotei taikomo administravimo įmokos dydžio (tarifo). Pavedimo davėjo per praėjusį kalendorinį mėnesį rinkai patiektas vienkartinis pakuočių kiekis (vienetais) nustatomas pagal pavedimo davėjo pardavimų ataskaitas ir/ar pavedimo davėjo patikrinimų duomenis;

- Pavedimo davėjas mėnesinę Administravimo įmokos sumą sumoka ne vėliau kaip iki einamojo kalendorinio mėnesio 27 (dvidešimt septintos) dienos. Užstato administratorius įsipareigoja pateikti sąskaitą faktūrą per 3 (tris) darbo dienas nuo mėnesinės pardavimo ataskaitos pateikimo dienos;

- Pavedimo davėjo kiekvieną mėnesį mokamo užstato suma apskaičiuojama, padauginant

pavedimo davėjo per praėjusį kalendorinį mėnesį Lietuvos vidaus rinkai patiektą atitinkamų pakuočių kiekį (vienetais) iš teisės aktuose tam tikrai pakuotei (pagal medžiagą) nustatyto užstato dydžio. Pavedimo davėjo per praėjusį kalendorinį mėnesį rinkai patiektas pakuočių kiekis (vienetais) nustatomas pagal pavedimo davėjo pardavimų ataskaitas ir/ar pavedimo davėjo patikrinimų duomenis;

- Pavedimo davėjas mėnesinę užstato sumą sumoka Užstato administratoriui ne vėliau kaip iki einamojo kalendorinio mėnesio 27 (dvidešimt septintos) dienos. Užstato administratorius įsipareigoja pateikti sąskaitą faktūrą per 3 (tris) darbo dienas nuo mėnesinės pardavimo ataskaitos pateikimo dienos;

- Pavedimo davėjas turi užtikrinti pardavimų ataskaitose pateikiamų duomenų išsamumą, teisingumą ir tikrumą. Jei paaiškėja, kad ataskaitose pateikti duomenys yra neteisingi ir/ar neišsamūs, pavedimo davėjas nedelsdamas turi pateikti Užstato administratoriui patikslintas ataskaitas ir nurodyti priežastis, kurios sąlygojo neteisingų duomenų pateikimą, tai pat sumokėti Užstato administratoriui Administravimo įmokas ir užstato sumą, pagal pakuočių kiekį, kuris nebuvo nurodytas ataskaitose (t. y. iki jų patikslinimo). Jei pavedimo davėjas pateikia Užstato administratoriui informaciją, kad ataskaitose buvo nurodytas didesnis vienkartinių pakuočių kiekis, nei faktiškai jų patiekta Lietuvos vidaus rinkai (pvz., dėl dalies gaminių pripildytų vienkartinių pakuočių susigrąžinimo iš rinkos dėl skaičiavimo klaidų ir pan.), ir už šį pakuočių kiekį pavedimo davėjas jau yra sumokėjęs Užstato administratoriui Administravimo įmoką ir Užstatą, administratorius sugrąžina pavedimo davėjo už atitinkamą vienkartinių pakuočių kiekį permokėtą užstato ir Administravimo įmokų sumą, atitinkamai sumažindamas artimiausio pavedimo davėjo pagal Sutartį mokėtino mėnesinio mokėjimo sumą.

VII. Mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis, neįvykdžius dalies Vyriausybės nustatytos šių atliekų tvarkymo užduoties, paskirstymo pavedimo davėjams tvarka

2021 metais analogiškai kaip ir 2016 - 2020 metais, vykdant Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis, užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje surinktas ir sutvarkytas, vienkartinių pakuočių atliekų kiekis bus paskirstomas visiems pavedimo davėjams proporcingai pagal jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiektą atitinkamų vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekį atskaitiniu laikotarpiu.

Analogiška tvarka, t. y. proporcingai visiems pavedimo davėjams (priklausomai nuo pavedimo davėjo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiekto atitinkamų vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekio), bus paskirstomas ir mokestis už aplinkos teršimą, tuo atveju, jei Vyriausybės nustatyta atitinkamų pakuočių atliekų tvarkymo užduotis bus įvykdyta iš dalies, išskyrus jeigu yra vieno ar kelių (ir daugiau) pavedimo davėjų sutikimas, priimti mažesnę kiekį, nei priklausytų po proporcingo paskirstymo ir tai bendra apimtimi sudarytų visos neįvykdytos užduoties apimties kiekį, už kurį mokamas mokestis už aplinkos teršimą. Tokiu atveju vienam ar

keliems (ir daugiau) pavedimo davėjų būtų paskirstomas mokestis už aplinkos teršimą ta apimtimi, kurią sutinka pavedimo davėjas prisiimti, o likusiems pavedimo davėjams taršos mokesčio neatsiranda. Pagal Užstato administratoriaus sudarytas sutartis su pavedimo davėjais, tuo atveju, jei Užstato administratorius dėl savo kaltės neįvykdytų Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių, pavedimo davėjo reikalavimu, jis (Užstato administratorius) turėtų kompensuoti pavedimo davėjo sumokėtą mokestį už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis.

Kaip nurodyta šios Finansavimo schemos V skyriuje, Užstato administratorius 2021 metais planuoja įvykdyti visas Sistemos organizavimo plane, Finansavimo schemoje ir Švietimo programoje numatytas priemones bei įvykdyti Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis trims pakuotės rūšims PET, Metalinė (aliuminis), Metalinė (plieninė), bei dalinai (84,28%) įvykdyti Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis Stiklinei pakuotei. Todėl planuojama, kad 2021 metais Užstato administratoriaus administruojamoje ir organizuojamoje užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje dalyvaujantys pavedimo davėjai turės teisę pasinaudoti mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvata trims pakuotės rūšims pilnai, vienai pakuotės rūšiai dalinai.

VIII. Pagrindinės užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo gairės 2022-2023 metų laikotarpiui

1. Kadangi planuojama, jog 2022-2023 metais Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamas vienkartinių pakuočių, už kurias nustatyta užstatas, kiekis bei užstato sistemoje surenkamas ir sutvarkomas atliekų kiekis išliks toks pats kaip ir 2021 metais, šiuo laikotarpiu nenumatomas pavedimo davėjų Užstato administratoriui mokamų Administravimo įmokų dydžių bei Pardavėjų sąnaudų kompensavimo dydžių kitimas.

2. Planuojama, kad 2022-2023 metais antrinių žaliavų pardavimo įkainiai ženkliai nesikeis ir išliks panašūs į planuojamus 2021 metais.

3. 2022-2023 metais planuojama, kad Užstato administratoriaus pajamos iš per metus negrąžinto užstato už vienkartinės pakuotes nesikeis lyginant su 2021 metais.

4. Kadangi planuojama, kad 2022-2023 metais užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje surenkamų vienkartinių pakuočių atliekų kiekiai, taip pat Užstato administratoriaus pavedimo davėjų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų vienkartinių pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, kiekiai nesikeis lyginant su 2021 metais, todėl nenumatoma Užstato administratoriaus darbuotojų darbų apimčių didėjimo ir (ar) poreikio padidinti darbuotojų skaičių.

5. Dėl priežasčių nurodytų šio skyriaus 4 punkte, planuojama, jog 2022-2023 metais pakuočių atliekų pakavimo priemonių (specialių maišų, lipdukų, maišų uždarymo priemonių) poreikis taip pat nesikeis.

6. 2022-2023 metais Švietimo programos vykdymui planuojama skirti ne mažiau, kaip

1% lėšų nuo metinės apyvartos.

7. Planuojama, kad 2022-2023 metais Administravimo įmokų bei užstato sumos iš pavedimo davėjų surinkimo tvarka ir mokėjimo periodiškumas bei Mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis, neįvykdžius dalies Vyriausybės nustatytos šių atliekų tvarkymo užduoties, paskirstymo pavedimo davėjams tvarka nesikeis, t. y. išliks tokia pati kaip 2021 m.

VšĮ „Užstato sistemos administratorius“
Generalinis direktorius
Gintaras Varnas

2021 m. sausio mėn. 11 d.